

Kulturchef:
Johanna Åberg
018-478 13 36
johanna.berg@unt.se

kultur@unt.se

Bo Sundström, känd från
Bo Kaspers Orkester.

FOTO: LARS PEHRSON/SVD/TT

Bo översätter klassikerna

MUSIK

Bo Sundström är ute på turné utan sitt band Bo Kaspers Orkester, och passas därför på att lämna den egna låtkatalogen därhän till förmån för amerikanska jazzklassiker. Dock vore det ingen Bo Sundström-tillställning om inte låtarna i fråga först översatts till svenska. Sundströms svenska tolkningar kan höras på albumet "Mitt dumma jag", som släpptes tidigare i år – samt alltså på fredag på Katalins scen. (UNT)

Tipsa UNT!
Sms/mms: 72018 (Inled meddelandet med UNT)
E-post: 72018@unt.se

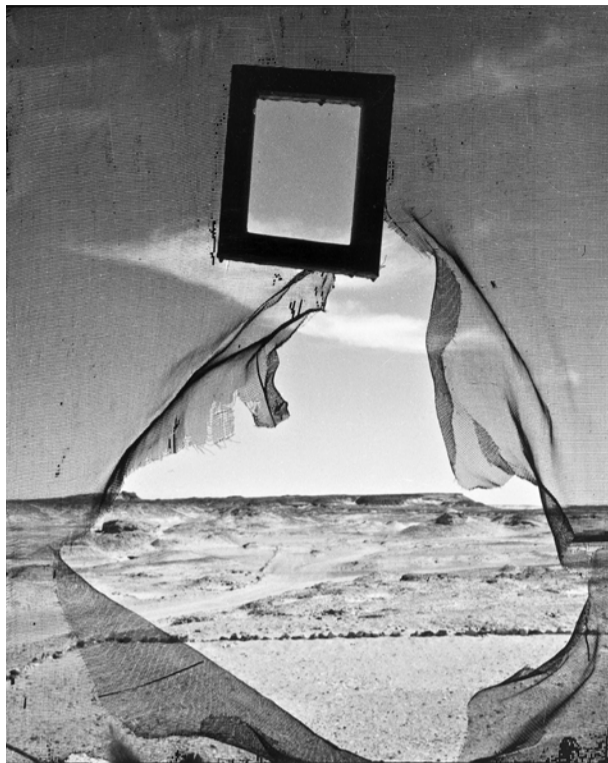
Följ kulturen ...

... på **unt.se**
unt.se/kultur

... på **Facebook**
Facebook.com/
untkultur

... på **Twitter**
@untkultur

... på **Instagram**
@untkultur

Portrait of Space, Al Bulwayeb, Near Siwa, Egypt, av Lee Miller.

Coups de bâtons, av Mayo.

Untitled (Anatomical Corpse) av Amy Nimr.

FOTO: MODERNA MUSEET

En större helhet bortom eurocentrismen

Omläsning pågår på Moderna museet. Sebastian Johans har sett Art et Liberté och tackar för en påminnelse om sin egen eurocentrism.

Jag ska inte påstå att jag ägnat särskilt mycket tid åt att fundera över hur det skulle kännas att kunna tala esperanto. Men när jag stiger in i utställningen "Art et Liberté", som lyfter fram egyptisk surrealism från tiden kring andra världskriget, är det ändå esperanto jag tänker på. Så här måste det kännas.

Det är en överväldigande sensation. Surrealismen hör till de insparkande iserna och är en fas som de flesta konstintresserade går igenom. Så också jag. Bildspråket sitter därför som gjutet i ens bildminne. Och här är det. Språket känns igen. Kvaliteten på verken är tydlig. Men bilderna och konstnärerna är, i stort sett, nya bekantskaper.

Det ovanstående säger två viktiga saker.

För det första: konsten

Konst

Art et Liberté

Brytning, krig och surrealism i Egypten (1938–1948)
Moderna museet, Stockholm
Pågår till 19 augusti

är verkligen, eller har en tydlig potential att vara, ett globalt språk. Som så många andra grenar av den internationella surrealismen uppstod den egyptiska konstnärgruppen Art et Liberté, konst och frihet, som ett svar på tidens totalitära tendenser och verkade i en tid av vansinnigt och vämjeligt krig. Det är förstås en genväg som underlättar läsningen av bilderna. Det går knappast att missförstå Amy Nimrs sjunkande skelett, som återkommer i flera gouacher som känns som öppna sår av sorg

och krigsvrede. Det mest mänskliga behöver inga översättningar.

För det andra: trots att man försöker vidga sin läsning av konsthistorien sitter man hjälplöst fast i sin eurocentriska utgångspunkt. Det är självfallet ingen nyhet, men kräver enträgen upprepning. Det räcker inte med att någon gång emellanåt snegla på arenor utanför Paris och New York, med bubblare som London och Berlin. Att vidga perspektiv är tidskrävande och arbetsdrygt. Men vinsten är uppenbar. Man läser ju inte de nya berättelserna ovanpå de gamla, utan vid sidan av och vinner en större helhet.

Art et Liberté är den första internationella museipresentationen av den egyptiska konstnärgruppen och har visats på flera av Europas viktigaste museer. Det är inte särskilt ofta stora museiutställningar har en tydligt politisk underton. Men här blir de prestigefyllda arenorna en poäng som tydligt

pekar på att vi har skrivit vår historia genom att aktivt välja bort ett större perspektiv. Utställningen innehåller flera verk som gott kunde höra till den internationella surrealismens portalverk, som Samir Rafis "Nudes", som visar ett skäggigt fågelbo i ett bosch-doftande apokalyptiskt landskap.

Konsten har åtminstone sedan modernismens genombrott varit en rörlig företeelse. Medlemmarna i och kring konstnärsgupper som Art et Liberté skapar inte bara där de står, utan tar intryck och utbildning från alla möjliga håll. Så långt är alla med. Men

”Men här blir de prestigefyllda arenorna en poäng som tydligt pekar på att vi har skrivit vår historia genom att aktivt välja bort ett större perspektiv.

det vi glömmer är att intryck inte bara ges och fås i de stora, etablerade knutpunkterna, utan också på andra ställen.

De bekanta namn som dyker upp i utställningen, som den alltid uppslupna grek-fransk-egyptiska målaren Mayo och fotografen Lee Miller kan lika gärna läsas utgående från sin verksamhet i Egypten, som från sin respektive tid i Paris. Det är emellertid en historieläsning vi sällan ser.

Att "Art et Liberté; Brytning, krig och surrealism i Egypten (1938-1948)" visas på Moderna museet samtidigt som den stora presentationen av sydamerikansk konkretism, "Concrete Matters", är också intressant. Förhoppningsvis beror det inte på att museet vill riva bort det utomeuropeiska plåstret i en snabb rörelse, utan på att man faktiskt tar sina ambitioner om en vidgad konsthistoria på allvar.

Sebastian Johans
kultur@unt.se